

FOTO: CZECH TOURISM

Hrad Bítov, původně dřevěný a kamenný, byl do dnešní novogotické podoby upraven v 19. století.

KAM V OKOLÍ

Národní park Podyjí

Dva a čtyřicet kilometrů úsek údolí, které vyhloubila jiho-moravská řeka Dyje, a jeho přilehlé okolí, je zároveň nejmenším národním parkem v České republice. Byl založen v roce 1991 (zároveň s šumavským národním parkem). Ochranné pásmo se tady rozkládá na ploše necelých třiceti km² a díky tomu, že Dyje byla hraniční řekou a kolem se rozkládalo zapovězené pásmo, říční údolí zůstalo prakticky nedotčené lidmi. Kromě městečka Hardegg na rakouské straně údolí (je to mimochodem nejmenší město v celém Rakousku) je tento úsek řeky naprosto neobydlený a každému, kdo není slepý k přírodním krásám, poskytne jedinečný zážitek. Údolí vyhloubené Dyjí ve velmi starých horninách Českého masívu má místy hloubku až dvě stě metrů a brouzdat se tu můžete původními dubovo-habrovými lesy, navštívit rozsáhlá vřesoviště, obdivovat strmé skalní stěny a suťová pole. Znalci botaniky se tady mohou pokochat velmi vzácnými rost-

linami: roste tady sedmadesát až osmdesát chráněných druhů. Najdete tu například koníček velkokvětý, kosatec dvoubarevný, osmnáct druhů orchidejí a specialitou zdejšího území je divizna nádherná. Ale ani pokud nerozeznáte kopretinu od heřmánku, rozhodně na návštěvu parku Podyjí nerezignujte. Kromě vzácných rostlinných druhů se tady také vyskytuje mimořádně bohaté zastoupení živočichů. Třeba jen savců tady žije šestapadesát druhů, což představuje víc než dvě třetiny všech, kteří se u nás vůbec vyskytují. Mimo to se tu můžete setkat se sedmi druhy plazů (třeba ještěrka zelená) a zvukový doprovod k přírodní procházce vám obstará 152 druhů ptáků. Jeden z nich, černý čáp, se dokonce stal i symbolem parku.

www.nppodyji.cz

→ zámku. Pokud se vaše sny někdy týkaly rytířských soubojů, pohádkových hradů a zakletých strašidel, Bítov vám nabídne jejich zhmotnění v té nejfantastičtější podobě.

Hrad se vypíná na skalním ostrohu jen kousek od soutoku řek Dyje a Želetavky. Původně se v jeho podhradí nacházela stejnojmenná vesnice, ale ta byla při stavbě Vranovské přehrady zaplavena a jedinou připomínkou na ni je kostelní věž, která prý vykukuje zpod hladiny, když je v přehradě zvlášť málo vody. Hrad Bítov pochází z jedenáctého století a jako většina staveb z této doby má za sebou pohnutou historii. Byl významnou součástí pevnostní linie na moravsko-rakouské hranici, vystřídalo se na něm mnoho majitelů a prodělal spoustu přestaveb. Dva z hradních pánů se však do Bítovské historie zapísali výraznějším písmem než ostatní.

Rytíř Smil

Prvním z nich byl rytíř Smil z Lichtenburka, který tady přebýval ve čtrnáctém století a postaral se hradu o soukromé strašidlo. Smil byl prý totiž velkým oblíbencem Karla IV. Na svou oblibu patřičně hřešil a hýřil, co mu fyzické a finanční možnosti dovozovaly. Takový způsob života se silně zajídal knězi Vojslavovi z nedaleké vesnice, který v žádném ze svých kázání neopomenul označit rytíře jako příkladné-

ho hříšníka, a dokonce se ho pokusil o morálce poučit i z očí do očí. Celkem podle očekávání pro podobná kázání neměl prchlivý Smil pochopení. Nejdřív nechal milého kněze preventivně pomučit, a když to nepomohlo, ve finále ho dal utopit. Nicméně tím se ctnostného Vojslava na dlouho nezbavil, protože od té doby se nad bítovským nádvořím a hradbami údajně vznáší mlžná postava utopeného kněze, která se vyznačuje velmi dobrým čichem na zatvrzelé hříšníky. Před nimi se potom zastaví a pohrozí jim prstem.

Baronova zvířátka

Druhou význačnou postavou hradních dějin byl poslední majitel hradu, podivínský baron Jiří Haas. K zámku a šlechtickému titulu přišel díky svému otci, který vlastnil prosperující porcelánku, a obě pro svého syna zakoupil. Jiří svého nově nabytého postavení využíval, jak uměl. Okolní šlechta mu nemohla přijít na jméno kvůli jeho původu, ale baronu Haasovi to bylo celkem jedno. Bavit se ponejvíc s obyčejnými lidmi a zvláštní slabost měl pro dcery svých poddaných. Nechal v zámku udělat tajnou chodbu a tou za ním chodilo jeho osmdesát milenek, které si vydržoval až do své smrti, a dokonce jim odkázal velmi štědrou apanáž.

Pokud však navštívíte Borovskou expozici, barona Haase si asi zapamatujete v jině

Hrad Bítov leží na ostrohu, který vytvářejí řeky Želetavka a Dyje, jejichž údolí dnes tvoří součást vranovského přehradního jezera.